De medicotechnische uitvoering van euthanasie in de huisartsenpraktijk

Haio: MOONS Leentje , KUL
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: MAES Marleen

Context: Uit epidemiologisch onderzoek in België blijkt dat euthanasie een steeds frequenter medisch handelen wordt. Maar ondanks de hoge prevalentie van euthanasie is er nog steeds veel onduidelijkheid over de correcte uitvoering hiervan. Deze thesis tracht puur te handelen over het medicotechnische aspect van euthanasie, hoewel het moeilijk is om andere thema?s rond euthanasie hiervan los te koppelen.

Onderzoeksvraag: Welke richtlijnen zijn up-tot-date en beschikbaar? Wat is de kennis en de ervaring van huisartsen omtrent de uitvoering van euthanasie? Waar zoeken zij informatie als dat nodig is? Vinden huisartsen van zichzelf dat zij opleiding nodig hebben?

Methode: Na een ori?nterende literatuurstudie, werd een veldonderzoek bij huisartsen opgericht. Dit was een combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek bij huisartsen en gebeurde door een retrospectieve bevraging via een enqu?te die in de wachtpost ter beschikking van de artsen werd gesteld. Vijftig enqu?tes werden geanalyseerd. Om wat meer diepgaande informatie te bekomen, werden daarnaast zes semigestructureerde interviews afgenomen.

Resultaten: De zoektocht naar richtlijnen leidde naar ??n oerbron, namelijk de KNMG/KNMP richtlijn ?Uitvoering euthanasie en hulp bij zelfdoding 2012?. In België biedt LEIF een goede richtlijn aan: de LEIF(d)raad. De richtlijnen kunnen beschouwd worden als gebaseerd op evidentie. Niet omdat ze stoelen op resultaten van gerandomiseerde klinische studies, wel omdat de beschikbare ervaring systematisch is ingezameld en beoordeeld. De Federale Controle- Evaluatiecommissie Euthanasie vermeld dat het nog steeds nodig is om toekomstige huisartsen een goede opleiding te geven over palliatieve zorg en het correct toepassen van euthanasie en dat bijscholingsactiviteiten aangemoedigd moeten worden om een dergelijke opleiding in hun programma op te nemen. Ook uit het onderzoek bij de huisartsen kwam deze nood aan opleiding tot uiting. Bijna drie kwart van de ondervraagde huisartsen vond dat er nood is aan opleiding rond de uitvoering van euthanasie. Verschillende suggesties kwamen naar voren.

Conclusie: We kunnen besluiten dat heel het euthanasiegebeuren, maar meer bepaald de medicotechnische uitvoering en de opleiding hierin, nog steeds niet op punt staat. Indien de stijgende trend in de prevalentie van euthanasie blijft aanhouden, gaan artsen nog vaker hiermee geconfronteerd worden en dienen zij dus meer voorbereid te worden om zorgvuldig om te gaan met dit delicaat onderwerp. Richtlijnen voor het uitvoeren van euthanasie kunnen een houvast betekenen, maar het kan niet de bedoeling zijn om de zorg in de laatste levensfase op een formalistische manier in rigide regels vast te leggen. Het is aan te raden om beroep te doen op de instanties die huisartsen kunnen begeleiden tijdens het euthanasieproces. Elk euthanasiegeval is immers uniek.